

YAŞLILIK AYLIĞI ALANLARIN SİGORTALI İŞTE ÇALIŞMALARI

Mehmet CAN*

5

06 sayılı Kanun'un 63 üncü maddesi yeniden düzenlenerek, yaşlılık aylığı almakta iken sigortalı olarak çalışmaya başlayanların istekleri halinde yaşlılık aylıkları kesilmeden çalışmalarına imkan verilmiştir.

Yeni düzenlemelere göre;

1) Yaşlılık aylığı almakta iken, 506 sayılı Kanun'a tabi olarak çalışmaya başlayanlar, sosyal güvenlik destek primine tabi tutularak yaşlılık aylığının kesilmemesi için talepte bulunmaması halinde bağlanmış bulunan aylık önceki uygulamada olduğu gibi çalışmaya başladığı tarihte kesilecek ve çalıştıkları sürece tüm sigorta kolları primlerine tabi tutulacaktır.

Bu işlemi müteakip yeniden sigortalı olarak çalıştığı işten ayrılarak yaşlılık aylığı bağlanması için yeniden yazılı talepte bulunan sigortalı için, son çalışmaları da dikkate alınarak talep tarihine göre yeniden sigortalıya bağlanacak aylık hesaplanacaktır. Hesaplanan bu aylık önceden bağlanan aylıktan fazla ise yeni aylık üzerinden ödeme yapılacaktır.

Yeniden hesaplanan aylığın eski aylıktan az olması halinde ise, sigortalının eski aylığı kendisine ödenecektir. Yeni hesaplama esas alınacak aylık; sigortalının emekli aylığını kestirdikten sonra geçen primli hizmetlerinin her 240 günü için aylık bağlama oranı %1 oranında artırılacaktır.

ÖRNEK:

Prim ödeme gün sayısı	6000 gün
Sigortalılık süresi	25 yıl
Göstergesi	4624
Aylık bağlama oranı	% 70

taahsis talep tarihi 30.5.1990 olan emekli, 1.6.1994 tarihinde yeniden sigortalı işe girerek 10.5.1996 tarihinde işten ayrılıp aynı tarihte yeniden tahsis talebinde bulunmuştur.

Emekli olduktan sonraki çalışmaları sırasında 600 günlük Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm sigortaları primi ödemiştir.

(*) Sigorta ve Muhasebe Uzmanı

Bu sigortalı için sonraki çalışmalarında dikkate alınarak 10.5.1996 tarihli dilekçesine ve 2422 sayılı Kanun esasına göre hesaplanan aylığın eski aylığından az olduğu tespit edilmiştir.

Bu durumda sigortalıya eski aylığın ödenmesi esastır. Ancak emekli olduktan sonra geçen 600 günlük çalışmasının her 240 günü için eski aylık bağlama oranının %1 artırılması gerektiğinden %70 olan aylık bağlama oranının %72'ye çıkarılacak ve ödeme bu oran üzerinden yapılacaktır.

2) Yaşlılık aylığı almakta olanlardan 506 sayılı Kanun'a tabi olarak çalışmaya başlayacakların, aylığın kesilmemesi için örneği Kurum'ca hazırlanan dilekçe ile (Örnek I) talepte bulunması halinde, aylığın kesilmeyecek, ancak, işe alındığı tarihten itibaren prime esas kazancı üzerinden sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacaktır.

3) Emekli olduktan sonra yeniden sigortalı işte çalışması nedeni ile halen yaşlılık aylığı kesilmiş olanlardan, bu Kanun gereğince, kesilmiş bulunan aylığın ödenmesi için örneği Kurum'ca hazırlanan dilekçe ile (Örnek II) talepte bulunanlara talep tarihini takibeden aybaşından itibaren yukarıdaki 1 inci maddeye göre hesaplanacak aylığı ödenecektir.

Ancak, yine talep tarihini takip eden aybaşından itibaren, 506 sayılı Kanun'un 73. maddesine göre prim ödeme haline son verilecek ve aynı tarih itibari ile sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacaklardır.

4) Sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışanlardan aylığının kesilmesini ve tüm sigorta kollarına tabi tutulmasını isteyenlerin de, ör-

neği Kurum'ca hazırlanan dilekçe ile (örnek III) müracaatı sağlanacak ve sosyal güvenlik destek primi ödenmesine son verildiği tarihten itibaren aylığı kesilecek ve aynı tarih itibariyle tüm sigorta kollarına tabi tutulacaktır.

ÖRNEK 1 :

Sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışan bir emekli 15.9.1986 tarihinde örneği Kurum'ca hazırlanan dilekçe ile Kurum'a müracaat ederek aylığının kesilmesini ve tüm sigorta kollarına tabi tutulmasını istediği takdirde 15.9.1986 tarihinden itibaren aylığı kesilerek aynı tarih itibariyle tüm sigorta kollarına tabi tutulacaktır.

ÖRNEK 2 :

Bu sigortalının 15.9.1986 tarihinde çalıştığı işyerinden ayrılarak 20.11.1986 tarihinde başka bir işyerinde çalışmaya başlaması halinde, 20.11.1986 tarihine kadar aylığının ödenmesine devam edilecektir.

Örneği Kurum'ca hazırlanan dilekçe ile sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışacağını beyan etmesi halinde, aylığı 20.11.1986 tarihinde de kesilmeyecektir.

Talepte bulunmaması halinde ise, çalışmaya başladığı tarihten itibaren aylığı kesilecek ve mecburi sigortaya tabi tutulacaktır.

5) Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra sigortalı olarak çalışanlar, çalıştıkları süre içinde örneği Kurum'ca hazırlanan dilekçeyle müracaat ederek aylığının kesilmesini, kesilmiş bulunan aylığın yeniden bağlanmasını isteyebilecektir.

Bu taleplere göre yeniden statü değişikliklerinden işten ayrılma şartı aranmayacak, talep yeterli sayılacaktır.

6) Bilindiği üzere, yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için, sigortalının işten ayrıldıktan sonra yazılı istekte bulunması gerektiği 506 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (H) fıkrasında hükmü bağlandığından, ilk defa yaşlılık aylığı bağlanacak sigortalının, sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmasını aynı işyerinde sürdürecektir olması durumunda da, tahsis talep tarihinden önce işyerinden ayrılmış olması şarttır.

Bu itibarla, ilk defa yaşlılık aylığı bağlanacak sigortalının öncelikle cari usullere göre tahsis talebinde bulunması sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışmaya devam

edecekse bu hususta örneği Kurum'ca hazırlanan (Örnek 1) dilekçe ile ayrıca müracaat etmesi gerekmektedir.

Emeklilik talebiyle, sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışmaya başlama tarihi aynı ay içinde ise, sigortalının emekli statüsüne geçişi, talebi takipeden aybaşı olduğundan bu tarihten itibaren sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacaktır.

7) Sosyal güvenlik destek primi ödenerek geçen süreler sigortalılık süresinden sayılmayacağı gibi bu sürelerin hizmet birleştirilmesinde nazara alınması veya bu süreler için 506 sayılı Kanun'un 64 üncü maddesine göre toptan ödeme yapılması sözkonusu değildir.

ÖRNEK 2 :

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU SİGORTA MÜDÜRLÜĞÜNE

..... Tahsis numarası ile Kurumunuzdan yaşlılık aylığı almakta iken, aşağıda işyeri numarası ve ünvanı belirtilen işyerinde sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışmaya başladım.

3279 sayılı Kanuna göre gerekli işlemin yapılmasını arz ederim.

.../.../...

İmza

ADRES :

..... Tahsis numaralı /.../1996 tarihinden itibaren sosyal güvenlik destek primine tabi olarak işyerimizde çalışmaya başlamıştır.

İşyeri numarası :

İşyeri ünvanı ve adresi :

.....

ÖRNEK 2 :

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU
..... SİGORTA MÜDÜRLÜĞÜNE

..... Tahsis numarası ile Kurumunuzdan yaşlılık aylığı almakta ve sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmakta iken, aşağıda işyeri numarası ve ünvanı belirtilen işyerinde tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışmaya başladım.

3279 sayılı Kanuna göre gerekli işlemin yapılmasını arz ederim.

.../.../...
İmza

ADRES :

..... Tahsis numaralı/.../1996 tarihinden itibaren, tüm sigorta kollarına tabi olarak işyerimizde çalışmaya başlamıştır.

İşyeri numarası :

İşyeri ünvanı ve adresi :

.....